

До: Конституційного Суду України
01033, м. Київ, вул. Жилянська, 14

Суб'єкт права на Конституційне звернення: Кравець Ростислав Юрійович

КОНСТИТУЦІЙНЕ ЗВЕРНЕННЯ
щодо офіційного тлумачення п. 1 ч. 1 ст. 593 Цивільного кодексу України та ч. 1 ст. 17 Закону України «Про іпотеку»

Нормами Закону України «Про Конституційний Суд України» (далі по тексту - Закон), а саме ст. 38, визначені форми звернення до Конституційного Суду України, серед яких, зокрема конституційне звернення.

Відповідно до ч. 1 ст. 42 Закону, **конституційне звернення – це письмове клопотання до Конституційного Суду України про необхідність офіційного тлумачення Конституції України та законів України** з метою забезпечення реалізації чи захисту конституційних прав та свобод людини і громадянина, а також прав юридичної особи.

Водночас, ст. 94 Закону передбачено, що **підставою для конституційного звернення щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України є наявність неоднозначного застосування положень Конституції України або законів України судами України, іншими органами державної влади, якщо суб'єкт права на конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав і свобод.**

Таким чином, законодавчо визначено право громадянина на звернення до Конституційного Суду України у разі неоднозначного застосування, у тому числі законів України, якщо це може призвести до порушення його конституційних прав і свобод.

Звертаючись до Конституційного Суду України із даним конституційним зверненням, вважаю, що саме неоднозначне застосування норм п. 1 ч. 1 ст. 593 Цивільного кодексу України та ч. 1 ст. 17 Закону України «Про іпотеку» може, в подальшому, призвести до грубого порушення моїх конституційних прав і свобод, утвердження яких відповідно до ст. 3 Конституції України, є головним обов'язком держави, оскільки, протиправними судовими рішеннями про задоволення позовів Банків про звернення стягнення на предмет іпотеки порушуватимуться мої права, як адвоката, при наданні правової допомоги у вирішенні справ в державних органах та судах (ст.ст. 55, 59 Конституції України).

Згідно з положенням ч. 2 ст. 22 Конституції України, конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані. Це стосується і визначеного ст. 55 Конституції України права на судовий захист.

Отже, зважаючи на те, що завданням Конституційного Суду України відповідно до ст. 2 Закону є гарантування верховенства Конституції України як Основного Закону держави на всій території України, з урахуванням ст. 4 Закону, якою, зокрема визначено, що діяльність Конституційного Суду України ґрунтується, у тому числі на принципах верховенства права, з метою забезпечення реалізації моїх конституційних прав, звертаюся до Конституційного Суду України із даним конституційним зверненням, обґрунтовуючи його наступним.

Норма права, тлумачення якої має бути дано Конституційним Судом України за результатом розгляду даного конституційного звернення:

- пункт 1 ч. 1 ст. 593 Цивільного кодексу України:

Право застави припиняється у разі, зокрема припинення зобов'язання, забезпеченого заставою;

- частина 1 ст. 17 Закону України «Про іпотеку»:

Іпотека припиняється у разі, зокрема припинення основного зобов'язання.

Обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні положень п. 1 ч. 1 ст. 593 Цивільного кодексу України та ч. 1 ст. 17 Закону України «Про іпотеку»

Відповідно до ст. 572 Цивільного кодексу України (далі по тексту – ЦК України), в силу застави кредитор (заставодержатель) має право у разі невиконання боржником (заставодавцем) зобов'язання, забезпеченого заставою, одержати задоволення за рахунок заставного майна переважно перед іншими кредиторами цього боржника, якщо інше не встановлено законом (право застави).

Іпотекою є застава нерухомого майна, що залишається у володінні заставодавця або третьої особи (ч. 1 ст. 575 ЦК України).

Частиною 5 ст. 3 Закону України «Про іпотеку» передбачено, що іпотека має похідний характер від основного зобов'язання і є дійсною до припинення основного зобов'язання або до закінчення строку дії іпотечного договору.

Відповідно до ч. 1 ст. 609 ЦК України, зобов'язання припиняється ліквідацією юридичної особи (боржника або кредитора), крім випадків, коли законом або іншими нормативно-правовими актами виконання зобов'язання ліквідованої юридичної особи покладається на іншу юридичну особу, зокрема за зобов'язаннями про відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю.

Згідно із ч. 1 ст. 17 Закону України «Про іпотеку», іпотека припиняється у разі припинення основного зобов'язання або закінчення строку дії іпотечного договору.

Відповідно до п. 1 ч. 1 ст. 593 ЦК України, право застави припиняється у разі припинення зобов'язання, забезпеченого заставою.

Частина 3 ст. 6 ЦК України передбачає, що сторони в договорі можуть відступити від положень актів цивільного законодавства і врегулювати свої відносини на власний розсуд. Сторони в договорі не можуть відступити від положень актів цивільного законодавства, якщо в цих актах прямо вказано про це, а також у разі, якщо обов'язковість для сторін положень актів цивільного законодавства впливає з їх змісту або із суті відносин між сторонами.

Аналіз зазначених правових норм дає підстави для висновку про те, що у разі ліквідації боржника - сторони основного зобов'язання - право застави, що забезпечувало його виконання, також є припиненим. При цьому, урахувавши імперативний характер норми п. 1 ч. 1 ст. 593 ЦК України, зазначення в договорі застави інших умов, за яких право застави у разі припинення основного зобов'язання залишається дійсним, слід вважати нікчемним.

Таким чином, виходячи з однорідної юридичної природи застави як засобу забезпечення виконання зобов'язань, а також того факту, що застава припиняється у разі припинення основного зобов'язання відповідно до ч. 1 ст. 575, п. 1 ч. 1 ст. 593, ч. 1 ст. 609 ЦК України, ч. 1 ст. 17 Закону України «Про іпотеку», іпотека як вид застави припиняється в разі припинення основного зобов'язання (кредитного договору). Зважаючи на це, припинення юридичної особи у зв'язку з визнанням її банкрутом є підставою припинення іпотеки, оскільки зобов'язання за кредитним договором припиняється.

Разом з тим, незважаючи на те, що урегулювання сторонами договірних відносин на власний розсуд за наявності в законі імперативних приписів є протиправним, склалася стала практика у неоднозначному застосуванні п. 1 ч. 1 ст. 593 ЦК України та ч. 1 ст. 17 Закону України «Про іпотеку», що призвело, та в подальшому може призвести до порушення конституційних прав і свобод Суб'єкта права на конституційне звернення.

У деяких випадках суди України припиняють правовідносини за договорами іпотек та відмовляють Банкам у задоволенні позовних вимог про звернення стягнення на предмет іпотеки за відсутності існування основного зобов'язання позичальника.

Водночас, в інших випадках суди задовольняють позовні вимоги про звернення стягнення на предмет іпотеки за відсутності існування основного зобов'язання позичальника та відмовляють у задоволенні позовних вимог позичальника про припинення правовідносин за договорами іпотек.

Нижче наводимо кілька рішень (ухвал) суду, як приклад неоднозначності застосування п. 1 ч. 1 ст. 593 Цивільного кодексу України та ч. 1 ст. 17 Закону України «Про іпотеку» у справах про звернення стягнення на предмет іпотеки за відсутності існування основного зобов'язання позичальника:

- **Суддя Бершадського районного суду Вінницької області в рішенні від 04.04.2011 у цивільній справі №2-208/11 зазначає таке:**

«...Отже, з вищезазначеного слідує, що в задоволенні позову ВАТ КБ «Надра» в особі Вінницьке регіональне управління до ОСОБА_3 про стягнення кредитної заборгованості та звернення стягнення на предмет іпотеки слід відмовити.

Згідно ч.1 ст. 559 ЦК України порука припиняється з припиненням забезпеченого нею зобов'язання, а також у разі зміни зобов'язання без згоди поручителя, внаслідок чого збільшується обсяг його відповідальності.

Відповідно до ч.1 ст. 575, п.1 ч.1 ст. 596 ЦК України, право застави (застава нерухомого майна, що залишається у володінні заставодавця або третьої особи є іпотекою) припиняється у разі припинення зобов'язання, забезпеченого заставою.

Отже, з вищезазначеного слідує, що зустрічний позов відповідача ОСОБА_3 до ВАТ КБ «Надра» (філія Вінницьке регіональне управління) про припинення договору поруки, договору іпотеки та скасування (зняття) заборони на відчуження об'єкту (предмету) іпотеки слід задовольнити і припинити договір поруки та договір іпотеки трикімнатної квартири, розташованої АДРЕСА_1, що належить ОСОБА_3...».

Ухвалою Апеляційного суду Вінницької області від 29.06.2011 вищезазначене рішення залишено без змін.

При цьому, Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ (далі – ВССУ) в ухвалі від 06.06.2012 у справі №6-28116св11 (2-208/11) вищезазначене рішення скасував та направив справу на новий розгляд до суду першої інстанції з тих підстав, що при вирішенні питання про припинення зобов'язання між ВАТ КБ «Надра» та ПП «Альянс» та припинення у зв'язку з цим дії договорів поруки і іпотеки, укладених між ВАТ КБ «Надра» та ОСОБА_4 на підставі ст. ст. 559, 575, 593, ч. 1 ст. 598 ЦК України, ч. 5 ст. 3, ч.1 ст. 17 Закону України «Про іпотеку», суди попередніх інстанцій в порушення ст.ст. 213, 214 ЦПК України не встановили чи вважаються погашеними вимоги ПАТ КБ «Надра» щодо цивільно-правових зобов'язань ПП «Альянс» в межах справи про банкрутство ПП «Альянс» та дійшли до передчасного висновку про припинення дії договорів поруки і іпотеки.

- **Суддя Бершадського районного суду Вінницької області в рішенні від 30.10.2012 у цивільній справі №202/2349/12 зазначає наступне:**

«...Отже, з вищезазначеного слідує, що в задоволенні позову ВАТ КБ "Надра" в особі Вінницьке регіональне управління до ОСОБА_2 про стягнення кредитної заборгованості та звернення стягнення на предмет іпотеки слід відмовити.

Згідно ч.1 ст. 559 ЦК України порука припиняється з припиненням забезпеченого нею зобов'язання, а також у разі зміни зобов'язання без згоди поручителя, внаслідок чого збільшується обсяг його відповідальності.

Відповідно до ч.1 ст. 575, п.1 ч.1 ст. 596 ЦК України, право застави (застава нерухомого майна, що залишається у володінні заставодавця або третьої особи є іпотекою) припиняється у разі припинення зобов'язання, забезпеченого заставою.

Отже, з вищезазначеного слідує, що зустрічний позов відповідача ОСОБА_2 до ВАТ КБ "Надра" (філія Вінницьке регіональне управління) про припинення договору поруки, договору іпотеки та скасування (зняття) заборони на відчуження об'єкту (предмету) іпотеки слід задовольнити і припинити договір поруки та договір іпотеки трикімнатної квартири, розташованої АДРЕСА_1, що належить ОСОБА_2...».

Ухвалою Апеляційного суду Вінницької області від 08.04.2013 вищезазначене рішення залишено без змін.

Проте, колегією суддів ВССУ ухвалою від 17.07.2013 у справі №6-21100св13 рішення Бершадського районного суду Вінницької області від 30.10.2012 скасовано, а справу передано на новий розгляд до суду першої інстанції.

При цьому в ухвалі ВССУ від 17.07.2013 зазначається наступне: «...У частині вимог, які забезпечені іпотекою, іпотекою держатель не є конкурсним кредитором, а є поточним (за вимогами, які виникли після порушення справи про банкрутство). Тому його вимоги до боржника не можуть погашатися (припинятися) на підставі ст. 14 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».

Проте суди у порушення ст. ст. 212-214 ЦПК України на викладене уваги не звернули; не встановили фактичних обставин, що мають значення для правильного вирішення справи та безпідставно й необґрунтовано послали на ст. 14 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», відмовляючи в задоволенні позову ПАТ «КБ «Надра» та задовольняючи зустрічний позов...».

Отже, колегія суддів ВССУ у вищезазначеній ухвалі погоджується з тим, що припинення зобов'язання за основним договором є підставою для відмови у зверненні стягнення на предмет іпотеки.

- Суддя Бершадського районного суду Вінницької області в рішенні від 24.01.2014 у цивільній справі №202/2349/12 зазначає наступне:

«...Виходячи із вищевикладеного, в тому числі враховуючи правову позицію Верховного суду України, викладену ним у постанові від 11 вересня 2013 року у справі № 6-52 цс13, прийнятій за результатами розгляду заяви про перегляд судового рішення з підстав неоднакового застосування касаційним судом одних і тих самих норм матеріального права, а саме: ч.1 ст.559, п.1 ч.1 ст.593, ч.1 ст.609 ЦК України та ст. 17 Закону України Про іпотеку, яка відповідно до ст. ст. 214 ч.2, 360-7 ч.1 ЦПК України є обов'язковою до застосування у спірних правовідносинах для всіх судів України з метою приведення судової практики у відповідність із рішеннями Верховного Суду України, суд вважає, що **припинення сторони основного зобов'язання (кредитного договору) - юридичної особи ПП "Альянс" у зв'язку з визнанням її банкрутом (Ухвалою Господарського Суду Вінницької області від 27.12.2012 року у справі № 5/288-08 (т.2, а.с.13-14) ПП "Альянс" як юридичну особу ліквідовано, затверджено звіт ліквідатора та ліквідаційний баланс банкрута) стало підставою припинення основного зобов'язання за кредитним договором, а відтак і підставою припинення похідних договорів поруки та іпотеки. Тому слід відмовити у задоволенні позову ВАТ КБ Надра до ОСОБА_3 про стягнення кредитної заборгованості та звернення стягнення на предмет іпотеки та задовольнити зустрічний позов ОСОБА_3 про припинення договору поруки, договору іпотеки та скасування (зняття) заборони на відчуження об'єкту (предмету) іпотеки в повному обсязі, визнавши припиненою поруку ОСОБА_3 за договором поруки № 25/12/2007/525, укладеним 25.12.2007 року між ОСОБА_3 та ВАТ КБ Надра в особі філії Вінницьке регіональне управління в забезпечення зобов'язання за договором кредитної лінії №525/МК/2007/ЦВ- 980 від 25.12.2007 року, визнавши припиненою іпотеку, як вид забезпечення виконання зобов'язання нерухомим майном за договором іпотеки, укладеним 25.12.2007 року між ОСОБА_3 та ВАТ КБ Надра в особі філії Вінницьке регіональне управління в забезпечення зобов'язання за договором кредитної лінії №525/МК/2007/ЦВ-980 від 25.12.2007 року, предметом якого є трикімнатна квартира АДРЕСА_1 та застосувавши наслідки припинення іпотеки - припинити чинність заборони нерухомого майна, зареєстрованого в нотаріальному реєстрі...».**

Ухвалою Апеляційного суду Вінницької області від 02.04.2014 вищезазначене рішення залишено без змін, та зокрема в ухвалі зазначається наступне:

«...Таким чином, суд першої інстанції виходив з однорідної юридичної природи поруки та застави як засобів забезпечення виконання зобов'язань, а також з того, що як порука, так і застава припиняються у разі припинення основного зобов'язання відповідно до ч.1 ст.575, п.1 ч.1 ст.593, ч.1 ст.609 ЦК України та ч.1 ст.17 Закону України «Про іпотеку» (іпотека як вид застави припиняється в разі припинення

основного зобов'язання (кредитного договору)). Тому суд першої інстанції правильно виходив з того, що припинення юридичної особи у зв'язку з визнанням її банкрутом є підставою припинення іпотеки, оскільки зобов'язання за кредитним договором припиняється...»,

«...У зв'язку з цим суд першої інстанції врахував правову позицію Верховного Суду України, викладену ним у постанові від 11 вересня 2013 року в справі №6-52 цс13, прийнятій за результатами розгляду заяви про перегляд судового рішення з підстав неоднакового застосування касаційним судом одних і тих самих норм матеріального права, а саме: ч.1 ст.559, п.1 ч.1 ст.593, ч.1 ст.609 ЦК України та ст. 17 Закону України «Про іпотеку», яка відповідно до ст.ст. ч.1 ст.559, п.1 ч.1 ст.593, ч.1 ст.609 ЦК України та ст. 17 Закону України «Про іпотеку», яка відповідно до ст. ст. 214 ч.2, 360-7 ч.1 ЦПК України є обов'язковою до застосування у спірних правовідносинах для всіх судів України з метою приведення судової практики у відповідність із рішеннями Верховного Суду України. Тому суд правильно виходив з того, що суд припинення сторони основного зобов'язання (кредитного договору) - юридичної особи ПП «Альянс» у зв'язку з визнанням її банкрутом є підставою припинення основного зобов'язання за кредитним договором, а відтак і підставою припинення договорів поруки та іпотеки. Тому є законним і обґрунтованим висновок суду першої інстанції про необхідність відмови у задоволенні позову ВАТ КБ Надра до ОСОБА_2. про стягнення кредитної заборгованості, звернення стягнення на предмет іпотеки та про необхідність задоволення зустрічного позову ОСОБА_2. про припинення договору поруки, договору іпотеки та скасування (зняття) заборони на відчуження об'єкту (предмету) іпотеки в повному обсязі, визнання припиненою поруки ОСОБА_2. за договором поруки № 25/12/2007/525, укладеним 25.12.2007 року між ним та ВАТ КБ Надра в особі філії Вінницьке регіональне управління в забезпечення зобов'язання за договором кредитної лінії №525/МК/2007/ЦВ- 980 від 25.12.2007 року, визнання припиненою іпотеки як виду забезпечення виконання зобов'язання нерухомим майном за договором іпотеки, укладеним 25.12.2007 року між ОСОБА_2. та ВАТ КБ Надра в особі філії Вінницьке регіональне управління в забезпечення зобов'язання за договором кредитної лінії №525/МК/2007/ЦВ-980 від 25.12.2007 року, предметом якого є трикімнатна квартира АДРЕСА_1 та застосування наслідків припинення іпотеки - припинення чинності заборони щодо нерухомого майна, зареєстрованої в нотаріальному реєстрі.

Доводи апеляційної скарги про те, що «порушення справи про банкрутство боржника та пропущення кредитором строку заявлення вимог до нього у банкрутній справі не позбавляє кредитора права вимоги до майнового поручителя боржника як солідарного боржника, а останнього не звільняє від виконання взятих на себе зобов'язань перед кредитором» суперечать зазначеним вище нормам та викладеній правовій позиції, а тому до уваги не беруться. При цьому апеляційна скарга містить численні посилання на правові норми та на судові рішення безвідносно до конкретних обставин даної справи. Таким чином, доводи апеляційної скарги висновків суду першої інстанції не спростовують. Доводи матеріального і процесуального права судом застосовані правильно...».

Ухвалою ВССУ від 03.07.2014 рішення Бершадського районного суду Вінницької області 24.01.2014 залишено без змін.

- Ухвалою ВССУ від 05.11.2015 у справі №6-27566св15 про виселення та зняття з реєстраційного обліку місця проживання; за зустрічним позовом ОСОБА_6 до публічного акціонерного товариства «Мегабанк» про визнання договору іпотеки припиненим за касаційною скаргою публічного акціонерного товариства «Мегабанк» на рішення апеляційного суду Вінницької області від 6 серпня 2015 року рішення Апеляційного суду Вінницької області від 06.08.2015 залишено без змін, касаційну скаргу відхилено.

Зокрема, в даній ухвалі колегія суддів ВССУ зазначає наступне:

«...Скасовуючи рішення міського суду й відмовляючи в задоволенні позову ПАТ «Мегабанк» та задовольняючи зустрічний позов ОСОБА_6, апеляційний суд, правильно

застосувавши положення ст. ст. 593, 609 ЦК України, ст. ст. 3, 17 Закону України «Про іпотеку», на підставі належним чином оцінених доказів, поданих сторонами (ст. 212 ЦПК України), **дійшов до вірного висновку про те, що внаслідок ліквідації боржника - сторони основного зобов'язання - та виключення його з реєстру, право іпотеки, що забезпечувало його виконання, є припиненим.**

Такий висновок відповідає правовій позиції Верховного Суду України, викладеній у постановвах № 6-18цс13 від 17 квітня 2013 року та № 6-52цс13 від 11 вересня 2013 року, яка згідно зі ст. 360-7 ЦПК України є обов'язковими для судів.

У зв'язку з цим доводи касаційної скарги про наявність підстав для виселення відповідав за первісним позовом є безпідставні, а, крім того, відсутнє рішення суду про звернення стягнення на предмет іпотеки. При цьому наявність рішення третейського суду про стягнення кредитної заборгованості, ухвалене до ліквідації боржника, не впливає на законність та обґрунтованість судового рішення, що оскаржується. При цьому рішення третейського суду в частині звернення стягнення на предмет іпотеки скасовано ухвалою Київського районного суду м. Харкова від 31 липня 2014 року...».

Крім того, в **ухвалі ВССУ від 22.02.2016 у справі №6-98ц16 зазначається, зокрема так:** «...Таким чином, порівняння змісту постанови Верховного Суду України від 24 жовтня 2011 року зі змістом ухвали колегії суддів судової палати у цивільних справах Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 5 листопада 2015 року, про перегляд якої подано заяву, не дає підстав для висновку про те, що зазначена ухвала суду касаційної інстанції не відповідає викладеному у вказаних постановвах Верховного Суду України висновку щодо застосування у подібних правовідносинах норм матеріального права.

У зв'язку з цим, підстава для перегляду судового рішення у зв'язку з невідповідністю судового рішення суду касаційної інстанції викладеному у постанові Верховного Суду України висновку щодо застосування у подібних правовідносинах норм матеріального права, передбаченої пунктом 4 частини першої статті 355 ЦПК України, також відсутня...».

- **В ухвалі колегії суддів ВССУ у справі №6-45783ск14 від 03.02.2016 зазначено наступне:**

«...Аналіз зазначених правових норм дає підстави для висновку про те, що у разі ліквідації боржника - сторони основного зобов'язання - право застави, що забезпечувало його виконання, також є припиненим.

Таким чином, виходячи з однорідної юридичної природи поруки та застави як засобів забезпечення виконання зобов'язань, а також того факту, що як порука, так і застава припиняються у разі припинення основного зобов'язання відповідно до ч. 1 ст. 575, п. 1 ч. 1 ст. 593, ч. 1 ст. 609 ЦК України, ч. 1 ст. 17 Закону України «Про іпотеку», іпотека як вид застави припиняється в разі припинення основного зобов'язання (кредитного договору). Зважаючи на це, припинення юридичної особи у зв'язку з визнанням її банкрутом є підставою припинення іпотеки, оскільки зобов'язання за кредитним договором припиняється (висновки Верховного Суду України, викладені у постанові № 6-52цс13 від 11 вересня 2013 року).

За таких обставин, висновки судів про припинення іпотеки за договором забезпечення кредиту від 04 серпня 2008 року, предметом іпотеки в якому є квартира АДРЕСА_1, узгоджуються із правильним застосуванням положень ст. 609 ЦК України, ст. 17 Закону України «Про іпотеку» та обставинами справи...».

Таким чином, з викладеного вбачається, що існує неоднозначне застосування норм **п. 1 ч. 1 ст. 593 Цивільного кодексу України та ч. 1 ст. 17 Закону України «Про іпотеку»**, а саме:

- **позиція судів щодо необхідності припинення договору іпотеки у зв'язку з припиненням основного зобов'язання;**
- **позиція судів щодо необхідності припинення договору іпотеки лише у разі припинення основного зобов'язання у зв'язку з його виконанням.**

Отже, вважаю, що існує необхідність у офіційному тлумаченні Конституційним Судом України норм **п. 1 ч. 1 ст. 593 ЦК України та ч. 1 ст. 17 Закону України «Про іпотеку»**.

Водночас, якщо Конституційний Суд України дійде висновку про відмову у відкритті провадження, суди продовжуватимуть неоднозначно застосовувати п. 1 ч. 1 ст. 593 Цивільного кодексу України та ч. 1 ст. 17 Закону України «Про іпотеку», що може призвести до порушення моїх конституційних прав, як Суб'єкта звернення до конституційного суду, так і інших громадян України.

Статтею 13 Закону визначені повноваження Конституційного Суду України, серед яких, зокрема зазначено, що **Конституційний Суд України приймає рішення** та дає висновки у справах **щодо офіційного тлумачення Конституції та законів України** (п. 4 ч. 1 ст. 13 Закону).

Відповідно до ст. 61 Закону, Конституційний Суд України за результатами розгляду справ щодо конституційності законів та інших правових актів Верховної Ради України, актів Президента України, актів Кабінету Міністрів України, правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України приймає рішення.

Водночас, ст. 94 Закону визначено, що **підставою для конституційного звернення** щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України є **наявність неоднозначного застосування положень Конституції України або законів України судами України**, іншими органами державної влади, якщо суб'єкт права на конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав і свобод.

Відповідно до **ч. 1 ст. 1 Цивільного процесуального кодексу України**, завданнями цивільного судочинства є справедливий, неупереджений та своєчасний розгляд і вирішення цивільних справ з метою захисту порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб, інтересів держави.

Таким чином, звертаю увагу Конституційного суду, що **неоднакове застосування п. 1 ч. 1 ст. 593 Цивільного кодексу України та ч. 1 ст. 17 Закону України «Про іпотеку»** є розповсюдженою практикою, а відтак, дані положення потребують роз'яснення з метою узлагодження практики застосування вищезазначених норм.

В той же час, згідно **ст. 68 Конституція України**, кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей.

Згідно **ст. 55 Конституції України**, права і свободи людини і громадянина захищаються судом. Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб. Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Кожен має право після використання всіх національних засобів правового захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна. Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

Вважаю, що наведені вище рішення судів свідчать про неоднозначне застосування положень п. 1 ч. 1 ст. 593 Цивільного кодексу України та ч. 1 ст. 17 Закону України «Про іпотеку», що, в подальшому, може призвести до порушення моїх конституційних прав і свобод.

У ст. 24 і п. 2 ч. 3 ст. 129 Конституції України, яка має найвищу юридичну силу, закріплено демократично-правовий принцип «всі рівні перед законом і судом». Він міститься і в ст. ст. 5, 10 ЦПК України. Очевидно, що рівність перед судом означає не просто рівний правовий статус всіх учасників процесу, що виступають в однакових правових ролях, не лише створення рівних прав та можливостей для сторін при відстоюванні своїх інтересів у судовому засіданні, але й однакове ставлення суду до вирішення схожих за своїм змістом справ.

Враховуючи, що офіційним тлумаченням вважається діяльність компетентного органу державної влади щодо з'ясування і роз'яснення волі законодавця, матеріалізованої в нормі права, керуючись Законом України «Про Конституційний Суд України», -

ПРОШУ:

1. Відкрити провадження за конституційним зверненням Кравця Ростислава Юрійовича щодо офіційного тлумачення п. 1 ч. 1 ст. 593 Цивільного кодексу України та ч. 1 ст. 17 Закону України «Про іпотеку».
2. Надати офіційне тлумачення п. 1 ч. 1 ст. 593 Цивільного кодексу України та ч. 1 ст. 17 Закону України «Про іпотеку», зокрема, розтлумачивши наступне:
 - чи передбачає воля законодавця, матеріалізована в даній нормі права, що договір іпотеки має бути припинено у зв'язку з припиненням основного зобов'язання.
 - чи передбачає воля законодавця, матеріалізована в даній нормі права, обставини, за яких договір іпотеки не припиняється у зв'язку з припиненням основного зобов'язання.
3. Про результати розгляду повідомити в установленому законом порядку **за адресою:**

Додатки:

1. Докази наявності права на конституційне звернення, а саме:

- копія паспорта громадянина України;
- копія свідоцтва про право на зайняття адвокатською діяльністю.

2. Докази неоднозначного застосування норм законодавства судами України:

- Копія рішення Бершадського районного суду Вінницької області від 04.04.2011 у цивільній справі №2-208/11;
- Копія ухвали Апеляційного суду Вінницької області від 29.06.2011 у цивільній справі №2-208/11;
- Копія ухвали Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 06.06.2012 у справі №6-28116св11;
- Копія рішення Бершадського районного суду Вінницької області від 30.10.2012 у цивільній справі №202/2349/12;
- Копія ухвали Апеляційного суду Вінницької області від 08.04.2013 у цивільній справі №202/2349/12;
- Копія ухвали Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 17.07.2013 у цивільній справі №202/2349/12;
- Копія рішення Бершадського районного суду Вінницької області від 24.01.2014 у цивільній справі №202/2349/12;
- Копія ухвали Апеляційного суду Вінницької області від 02.04.2014 у цивільній справі №202/2349/12;
- Копія ухвали Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 03.07.2014 у цивільній справі №202/2349/12;
- Копія ухвали Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 05.11.2015 у справі №6-27566св15;
- Копія ухвали Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 03.02.2016 у справі №6-45783ск14;

3. Додаткові документи і матеріали, а саме:

- дві додаткові копії конституційного звернення з додатками.

**Суб'єкт права на
конституційне звернення**

/Р.Ю. Кравець